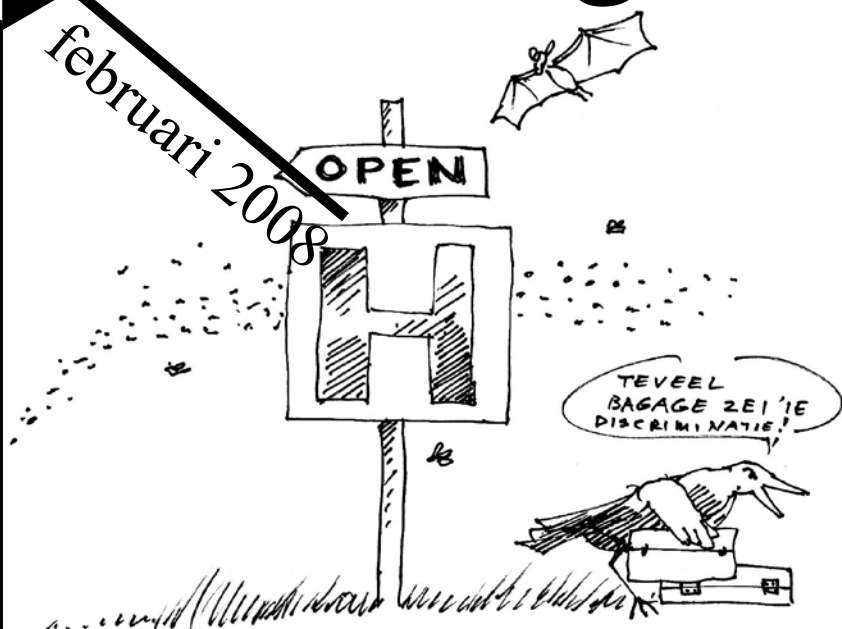

De Biologica

februari 2008

met andere
andere:

Lezing Jan van Arragon 5 februari
over o.a. bemesting zonder dierlijke mest

16 februari
Dag van de BTV

Thema-avond nieuwe leden
o.a. over **Wisselteelt** 26 feb.

Bestuur:

Voorzitter: Ed van Dam
026-3819361 / 06-24183560
e.dam9@chello.nl

Penningmeester: Rinus Maagdelyjn
026-3273210
leden@btv-elderveld.nl

2e Penningmeester: Sonja van der Kamp
026-3810475
sonjaenhans@planet.nl

Bestuurslid, TAC, beheer en Vice voorzitter
Frans Boumans
026 - 3813513

Bestuurslid: Ton Thijssen
026-3812812
ajm.thijssen@chello.nl

Bestuurslid en inkoop: Ton Rutten
026 - 3812092
rutten2004@zonnet.nl

Evenementen-en beheerscommissie:
voorzitter Bep Baltus
026-3816386
a.baltus13@chello.nl

Ledenadministratie: Rinus Maagdelyjn
Webmaster postmaster@btv-elderveld.nl

Redactiecommissie: Remco Vissschers, Hennie Kuiperij
Kiemkracht Fred van der Stap
Opmaak en illustraties: Pim Vijftigschild
Kopij kopij_biologica@live.nl

Internet **www.btv-elderveld.nl**

btv elderveld

de biologica

Zou de lente dan toch komen.....?

Een beetje weemoedig zit ik voor me uit te kijken en vraag ik me af of het ooit nog op houdt met regenen. Ik had me nog wel zo voorgenomen om het bed voor de tuinbonen klaar te maken. Maar helaas, regen en storm teisteren het land en de klei is alleen met een shovel te behandelen.

Dan maar in het kasje wat doen. De grond in dat kasje moet nodig vernieuwd worden. Ligt er al acht jaar in. Lekker even zitten en luisteren naar het gekletter op het dak. En dan houdt het plots op met regenen, de wolken verdwijnen en langzaam zie ik een schraal zonnetje tussen de wolken komen. Ik loop eens rustig over het land als een soort landbouwer die zijn land inspecteert. Wat is ook weer mijn vak A voor de aardappelen en waar kunnen nu het beste de tuinbonen komen? Ach.....het duurt nog even voor de lente komt. Ik pak mijn fiets en mijmer verder hoe ik de volgende keer alles grondig ga aanpakken.

Bij het besturen van de vereniging is er minder plaats voor die mijmeringen. Er moet bestuurd worden. Gelukkig zijn er de vele commissies die het bestuur ondersteunen.

Zo ook Kiemkracht, die de lezing van Jan van Arragon hebben georganiseerd op 5 februari. U komt toch ook?

Zaterdag 16 februari 2008: Dag van de BTV.

Deze naam hebben we gegeven aan de voormalige opruimdag.

Wij hopen dat de Dag van de BTV een ijkpunt wordt binnen de BTV.

Op deze dag, gaan we gezamenlijk verschillende werkzaamheden op het complex uitvoeren. Er is veel te doen. Van het gezamenlijk helpen schoon maken en opruimen van leegstaande tuinen, tot het ingraven van nieuwe heggen en het verwerken van snoeihout tot takkenrillen. Ook kunt u helpen in de tunnelkas of in de keuken voor de zuurkool. Want we gaan dan ook zuurkool eten met worst en spekjes en natuurlijk de bestellingen ophalen. Verloting. Door Ton Rutten wordt een heuse verloting georganiseerd, waarbij het bestelnummer uw lotnummer is. Geweldige prijzen zijn ter beschikking gesteld, zoals een zak Culterra en andere mest. Maar ook een waardebon. De verloting is om 13 uur.

Wist u dat elk lid van de BTV, een zak potgrond of compost geheel gratis mee krijgt voor elke € 25 die is besteld in de winkel? Dus bij een totale bestelling in de winkel van bijvoorbeeld € 75 ontvangt u 3 zakken potgrond of compost naar keuze. Deze Aktie geldt uitsluitend op 16 februari 2008!

De eigen gemaakte zuurkool is ook dit jaar weer gemaakt door onze op-perzuurkoolbereider van het 1e uur, Rinus Maagdelijn. Rinus heeft zich inmiddels bereid verklaard om zijn “geheimen” voor het maken van deze voortreffelijke zuurkool, prijs te geven in een “zuurkoolworkshop”. Deze zuurkoolworkshop gaan we organiseren in oktober van dit jaar.

De inrichting van de tunnelkas gaat gestaag vooruit. O.l.v. Fred van der Stap is er een commissie die begin februari de eerste zaadjes aan de aarde gaan toevertrouwen. Willem Schimmel kan haast niet wachten om zijn vermaarde courgette te gaan zaaien. Heeft U nog interesse om mee te doen in die tunnelkas? Kom dan even langs in de winkel.

Langzaam, maar zeker gaat het tuinseizoen weer van start. Zorg dat er goed gesnoeid is. Nu is dat de goeie tijd. Ook het “bekalken” van de grond is nu zeer geschikt. Elk jaar een gift kalk voorkomt verzuring van de grond. In de winkel kunnen ze u daar veel over vertellen en voor de prijs hoeft u het niet te laten.....Kalkkorrel met 15 % magnesium, slechts € 0,60 per kg.

Deelnemers Dag van de BTV: neem werkhandschoenen en gereedschap mee!

Een oproep aan de deelnemers aan Dag van de BTV: neem zelf goede werkhandschoenen mee. De BTV Elderveld heeft onvoldoende handschoenen om hierin voor alle deelnemers te voorzien. Daarnaast wordt iedereen gevraagd zelf gereedschap (snoeischaren, zagen e.d.) mee te nemen, die gebruikt kunnen worden bij de bouw van een nieuwe takkenril. (RV)

Bestuursperikelen:

Heeft U de vernieuwde toilettengroep al gezien? Het sloopwerk in het herentoilet is klaar en de eerste nieuwe tegels zitten al op de muur. Van het wijkplatform mochten wij een subsidie ontvangen van bijna € 1.300. Ook de leden van het wijkplatform willen dat wij hygiënisch en netjes naar het toilet kunnen. Bedankt!

Rond “het erf” naast de schuur wordt een afrastering geplaatst. Een hekwerk van 180 cm hoog met daarin ook een poort. Het hekwerk wordt begroeid met een beukenhaag.

Het erf wordt gedeeltelijk betegeld en geldt als opslagplaats van de winkel en een plek waar de aanhangwagen wordt gestald.

De inventarisatie van de tuinen door de TAC is in volle gang. Per tuin wordt door het bestuur aangegeven voor welke kassen een vergunning wordt afgegeven en welke bouwwerken worden gedoogd tot 1 januari 2012. Elke nieuw uitgegeven tuin moet voldoen aan de regels die gelden per 1 januari 2012.

Heeft u hulp nodig om uw schuur af te breken en op te ruimen, kom dan naar de Dag van de BTV. Er mogen geen schuren en schuttingen worden geplaatst op het complex!

De schuur is het domein van de vereniging. Wist u, dat u voor een feestje ook in die schuur terecht kunt. Bep Baltus met zijn team heeft vele mogelijkheden en hij staat u bij met raad en daad. Kom zaterdagmorgen eens aan en bespreek uw wensen.

Ed van Dam.

Belangrijke data!

16 februari 2008	Ophaaldag bestellingen en
Dag van de BTV; zuurkool-eten; bouwen
van takkenrillen;
1 en 8 maart 2008	Ophalen aardappelen en uien

Bericht van afdeling Inkoop

Ook komend voorjaar van 2008 hebben wij in de winkel twee leuke acties georganiseerd.

Bestemd voor alle leden van de B.T.V. Elderveld

Actie 1: gratis potgrond of compost

Bij elke € 25 die u heeft besteedt via de bestellijsten van Bolster of Garant ontvangt u naar keuze 1 zak potgrond of compost.

Actie 2: verloting

Met de bestellijsten van de BTV (bij Bolster of Garant) doet u automatisch mee aan onze verloting

Prijzen:

1 zak Culterra, Hoofdprijs.

2 zak koemestkorrel

3 zak pluimveekorrel. Kippenmestkorrel

4 x 12 st. tonkinstokken groot

5 x 12 st. tonkinstokken klein.

Ook kunt u een waardebon winnen van €10, te besteden in onze winkel

Dus tuinders, reden genoeg om bij ons uw bestelling te doen.

De trekking en de uitslag is 16 februari 2008 dus op de Dag van de BTV

Voorwaarden zijn :

Alleen leden van de BTV Elderveld kunnen mee doen aan deze actie. Met de verloting doet ieder lid mee met ten hoogste één lot.

Deze aanbieding is alleen van toepassing bij de bestelling via de inkoop.

Wij hopen natuurlijk dat u massaal gebruik maakt van onze goede Biologische winkel, ook zijn wij er voor u met onze "RAAD & DAAD" Tot ziens in de winkel. Ton Rutten en collega's

E-mailadres voor digitaal ontvangen Biologica

Al zestig BTV-leden hebben hun e-mailadres opgegeven. Heel mooi. In de toekomst kunnen we hen snel en eenvoudig via e-mail de Biologica sturen. Hiervoor onze dank. De nieuwste Biologica, ander nieuws en hele mooie fotoseries kunt u inzien op onze website: www.btv-elderveld.nl.

Wilt u de Biologica ook per e-mail ontvangen, stuur dan een e-mail naar: kopij_biologica@live.nl

Advertentie

Te koop, voor het maken van wijn:

- 1 x 10 liter wit glazen wijnfles met mand en waterslot
- 2 x 5 ltr groene glazen wijnflessen
- 1 x 25 ltr plastic wijnavat/fles inclusief waterslot
- 2 x 25 ltr plastic wijnavat.flessen van het merk Brewmaster
- 1 x zuurkool vat van plastic met wartel (voor een waterslot)
- 1 x grote staand kurkapparaat met kurken en krimphulzen

Te koop, voor het maken van bier,

- 1 x 25 ltr Edme Brewcraft pressure barrel inclusief tapkraan

Te koop, voor het wekken

- 1 x Kochstar Automat 2500, elektrische weckketel met tijds aanduiding
- 1 x geëmailleerde weckketel met kunststof deksel
- 1x sapketel
- Weckpotten, diverse maten (ca. ½ ltr), weckflessen, trechter, koelkastafsluitdeksel, grijptang en diverse nieuwe weckringen.

Te koop, diversen:

- Krups vacupack Plus, voor het vacuüm verpakken d.m.v. luchtafzuiging, met dubbele lasnaad. Inclusief 3 extra folie-rollen voor het diepvriezen
- Braun, elektrische sapcentrifuge

Informatie bij de familie Leenders. Tel.nr.: 026 - 38 18 627

dinsdag 5 februari 2008

Zaal open 19.30 uur; aanvang 20.00 uur

lesing

Jan van Arragon
vertelt over duurzaam
biologisch tuinieren
zonder dierlijke mest

*biologische tuinbouw
vereniging elderveld*

*nieuw in
nederland*

Zaal “de Schuur” (Steenen Camer)
Hannesstraatje, Arnhem Zuid

lesing

Leden Biologische Tuinbouwvereniging Elderveld gratis
Toegang niet leden 2,50 euro inclusief koffie of thee.

Landgenoten.

In de rubriek Landgenoten staat elke keer een tuinlid centraal. Dit keer Asef Farman. Hij is oorspronkelijk afkomstig uit Afghanistan, maar woont al tien jaar in Nederland. Sinds vijf jaar is Asef lid van de BTV. Door Remco Visschers

Eigenlijk wilden we afspreken op zijn tuin, maar vanwege de harde wind en de striemende regen hebben Asef en ik de warmte en droogte ‘De Schuur’ opgezocht. Terwijl enkele tuinleden aan de stamtafel de laatste tuinontwikkelingen bespreken, raken we in gesprek.

Sinds 2002 heeft Asef een tuin, centraal gelegen in het park. Hij is de buurman van Willem Schimmel. Toen hij lid werd van de BTV had hij weinig verstand van tuinieren, erkent Asef. Toen hij nog in Afghanistan woonde, was hij niet zoveel met groenteteelt bezig. ‘Bloemen waren mijn hobby’. In zijn voortuin stonden rozen, geraniums, petunia’s. Die voorliefde voor bloemen is niet verdwenen. Jaarlijks fleurt Asef het terras op zijn tuin op met allerlei bloemen. Afgelopen had hij een lange rij kleurrijke dahliaplanten langs het tuinpad gezet.

In de achtertuin van zijn huis in Afghanistan had Asef wat eenvoudig op te kweken groente, zoals radijs en peper. Eenmaal in Nederland wilde hij voor hem en zijn gezin ook biologische groenten verbouwen. Asef werd lid van de BTV, maar had geen idee hoe te beginnen. Hij heeft veel te danken aan Willem Schimmel. ‘Willem is mijn docent, mijn leermeester,’ vertelt Asef. ‘Willem vertelde me wanneer ik de grond moest spitten, bemesten, wanneer de groente te zaaien, hoe plantjes op te kweken.’ Hij keek goed met welke groente Willem in de weer was. ‘En dan stopte ik die ook in mijn tuin in de grond.’ Inmiddels is Asef zelf een ervaren tuinder. ‘Nu vragen mensen mij om raad,’ zegt hij glimlachend.

Hij vindt dat nieuwe tuinders voor vragen bij oudere tuinders te rade moeten gaan. ‘Zij hebben veel kennis en ervaring’, aldus Asef. Hij raadt tuinders ook aan veel tuinboeken te lezen. Zelf heeft hij bij een kringloopwinkel goede tuinboeken op de kop getikt, waarvan hij veel gebruik maakt.

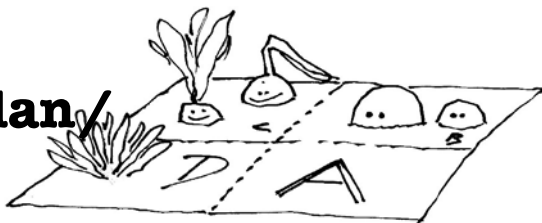

Asef is vaak op zijn tuin. Bij mooi weer drie of vier dagen per week, bij slecht weer, zoals nu in januari twee dagen. De zomer is zijn favoriete seizoen, niet alleen omdat het dan zonnig en warm is. Ook het sociale aspect is voor Asef belangrijk. 'Veel tuinders zijn dan aan het werk. Ze komen langs, drinken thee op mijn terras en praten over de tuin en de groenten.' Aan de contacten met de andere tuinders beleeft hij veel plezier. Wanneer tuinders bij hem komen kijken, biedt hij ze thee aan. Iedereen is welkom op Asefs tuin. 'Nederlanders, Afghanen, allochtonen, ik wil met de mensen samenleven'.

Bij sommige groenten, zoals prei en spinazie merkt Asef niet veel verschil met de teelt in zijn land van herkomst. Bij paprika's is dat een ander verhaal. 'In Afghanistan is het in de zomer zonnig en droog. Maar het Nederlandse weer maakt het moeilijker om paprika's te verbouwen.' Daarom is hij er ook erg trots op dat hem dat lukt. En het is een mooi gezicht in de tuin, al die verschillende kleuren en soorten paprika's.

Asef vindt dat mensen genoeg tijd aan hun tuin moeten besteden. 'Mensen die maar ongeveer twintig minuten per week aan hun tuin besteden, dat kan niet'. Onkruid onttrekken veel voedingsstoffen aan de grond. 'Je moet de tuin altijd goed schoon houden van onkruid', raadt Asef aan. Die moeite wordt ook beloond, gelooft Asef: 'De tuin zal je dan ook veel groente geven.'

Stand van zaken teeltplan/ formulieren

Inmiddels heeft bijna iedereen keurig het teeltplanformulier ingeleverd. Dank hiervoor.

Ook hebben we van alle tuinen en bouwwerken foto's gemaakt. Zo hebben we een heel mooi overzicht van de situatie per 1-1-2008. De TAC heeft samen met het bestuur alles beoordeeld en op de formulieren aangegeven welke bouwwerken tot 1-1-2012 mogen blijven staan.

Rond 16 februari ontvangt u een kopie van uw teeltplan-invulformulier retour. Soms zal aangegeven zijn dat het bouwwerk dermate slecht is dat eerder tot afbraak of vervanging moet worden overgegaan. Op sommige formulieren hebben we de vakindeling ABCD aan moeten passen, immers in 2008 mogen alleen aardappels in vak A. Als u helemaal geen aardappels (meer) teelt hoeft u voor de controles niet bang te zijn. Aan de toekomstige tuinders kunnen we nu goed de tuinhistorie vertellen. Zo kunnen we elkaar nu en in de toekomst goed beschermen. Begin juni wordt er een controleronde uitgevoerd. (FvdS)

Waar zet je de komende jaren de aardappels.

Op uw teeltplan-invulformulier heeft u zelf de vakken A, B, C en D ingevuld.

In de volgende Biologica, op de pagina "Kosmos-agenda", staat voortaan keurig netjes in welk vak de teelt van nachtschadeachtigen is toegestaan. We starten in 2008 in vak A. Zie voorbeeld:

Teeltplan BTV Elderveld

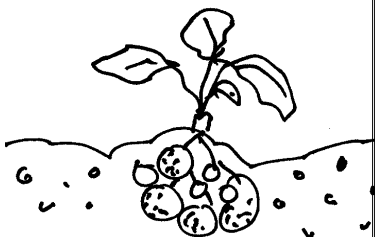
In 2008 Veld A *Nachtschadeachtigen*

In 2009 Veld B *toegestaan, zoals:*

In 2010 Veld C *- Aardappels*

In 2011 Veld D *- Tomaten*

Op naleving hiervan zal intensief worden gecontroleerd

Tunnelkas voor ons allen: wie doet er mee?

Op ons complex hebben we eind 2007 een mooie tunnelkas geplaatst. Inmiddels zijn een aantal enthousiaste BTV-leden aan de slag gegaan om deze tunnelkas verder in te richten. Tegelpad, ventilatie, water, licht, isolatie, oppottafels, kweektafels, zaaibakken, zaden bestellen etc etc.

De eerste zaden zijn zelfs al gezaaid en binnenkort zijn de eerste plantjes al in onze winkel voor een leuk prijsje te koop. We proberen elke zaterdagochtend samen in de kas wat werkzaamheden te verrichten, kom gerust een keertje kijken. Als u het ook leuk vindt om te zaaïen en plantjes op te kweken dan kunt u zich nog altijd aansluiten bij deze 'kascommissie'. Aanmelden kan bij Fred van der Stap.

Oproep voor oude bloempotjes

Voor de opkweek hebben we nog veel plastic bloempotjes nodig. Heeft u van deze potjes liggen en gebruikt u ze toch niet, lever ze dan in op zaterdag 16 februari, in de winkel. Alvast bedankt. (FvdS)

Thema-avond Wisselteelt 26 Februari

Op dinsdag 26 februari is er een kennismakingsavond voor nieuwe leden. Het eerste halfuur van de avond zal bestaan uit een introductie over het reilen en zeilen binnen onze vereniging. U hoort over het bestuur, wat de TAC doet, wat Kiemkracht is, wie er zorgt voor de inkoop, wat er in de tunnel te doen is, etc. Kortom u maakt kennis met de vereniging. Na een korte pauze begint om 20.45 uur een programma met presentaties over wisselteelt. Enkele leden van Kiemkracht zullen hun ervaringen hiermee met u delen, zodat u wegwijs wordt gemaakt in het land van de nachtshadeachtigen, vlinderbloemen, kruisbloemigen en wat er nog meer groeit op onze tuinen.

De bibliotheek is open, zodat u naderhand nog eens het een en ander kunt nalezen. Zo komt u goed beslagen ten ijs in het voorjaar.

Deze avond begint om 20 uur en is gratis toegankelijk voor alle leden van de BTV. Opgeven kan zaterdagochtend in de winkel of via de e-mail: kopij_biologica@live.nl.

Afvoeren van 'tuinafval'

Het is de bedoeling dat je de eigen volkstuin doorlopend netjes op orde houdt. Zorg in ieder geval voor de winter zelf voor een kritische opruiming. Het collectief afvoeren van tuinafval kan niet meer jaarlijks plaatsvinden op de BTV-opruimdag. Maak daarom een afspraak met je tuinburen, familie of kennissen om samen die troep af te voeren naar de SITA. Bij de vereniging kan je voor weinig geld een flinke aanhanger huren. Dit kan op zaterdag maar ook op een doordeweekse dag. Reserveren via de winkel op zaterdagmorgen.

Onderstaand afval moet het tuinlid zelf afvoeren:

Puin: bloempotjes, gebroken tegels of losse stenen. • **Glas:** oud glas, eerst klein maken en in een plastic krat vervoeren • **Hout:** waardeloze planken of palen, oude bamboestokken, een oude tuinbank. • **Plastic:** oude plastic platen, een oude plastic tuinstoel of oud landbouwplastic • **Oud ijzer:** metalen paaltjes, gaas/ijzerdraad etc, hou het wel apart. • **Groot afval:** sloop-afval van je oude plantenkas of schuurtje • **Klein afval:** karton kan je het beste in ouderwetse plastic vuilniszakken doen. • **Asbest:** voorzichtig in plastic inpakken voor je het gaat vervoeren, inleveren bij de SITA. (FvdS)

Hoe staat de bij erbij?

Er zoemen berichten rond dat het niet goed gaat met de bij. Nu zult u als tuinder misschien denken dat u daar niet zo heel veel mee te maken heeft, maar dat is niet helemaal waar. Bijen zijn slimme dieren die een belangrijke bijdrage leveren aan het functioneren van de natuur.

Door Hennie Kuiperij

Bijen zijn bestuivers en daarmee van onschatbare waarde voor ons. Bijen vormen een zogeheten sleutelsoort. Ze zorgen niet alleen voor de voortplanting van een soort, maar ook van andere organismen die de planten eten. Zodra een sleutelsoort verdwijnt, verdwijnen ook andere soorten. Einstein sprak de volgende, vaak aangehaalde woorden uit: “Als de bij van de aarde zou verdwijnen, zou de mens nog vier jaar te leven hebben. Geen bijen meer, dan ook geen bestuiving, geen planten, geen dieren en geen mensen meer.” Er heerst een ernstige ziekte onder de bijen die gehouden worden door imkers of kwekers, maar ook de solitaire bijen hebben het zwaar. Het gebruik van pesticiden, waarvan we allang weten dat het schadelijk is, is voor veel bijen rampzalig. Omdat deze dieren veel en lang boven de planten vliegen om de nectar te bemachtigen, gaan ze niet direct dood door een overdosis, maar er treedt wel een pesticidebedwelming op. De bijen worden zo “dronken” dat het navigatiesysteem, eetgedrag, geheugen en eitjesproductie wordt aangetast. U kunt wel raden wat de gevolgen hiervan zijn. Daarnaast hebben de bijen ook erg veel last van de grote afstand die ze moeten afleggen van nectar naar nest. De natuur is te veel versnipperd om het voor de bij gemakkelijk te maken om te overleven.

En daar kunnen wij, tuinders, wel wat aan doen. Wanneer we zorgen dat er voldoende planten zijn om van te leven, geven we de bijen een kans. En daarmee krijgen we gratis hulp bij het bestuiven van onze groenteplanten. Wanneer we daarnaast ook zorgen voor een goede schuil- en nestelplaats, helpen we de bijen in hun strijd om te overleven.

Hieronder leest u (per maand) welke planten graag bezocht worden door de bijen. **Januari:** sneeuwkllokje. **Februari:** Krokus, hazelaar, madelief, sneeuwkllokje. **Maart:** bosanemoon, iep, goudveil, hazelaar, kornoelje, paardenbloem, groot hoefblad, kleinhoefblad, wilg, populier, maarts viooltje, maagdenpalm. **April:** barbarakruid, breedbladige ereprijs, pinksterbloem, pruim, peer, krentenboompje, koolzaad, reigersbek, narcis, pinksterbloem,

sleedoorn, tulp, zwarte bes, aalbes, hondsdrif. **Mei:** dwergmispel, notenboom, kruisbes, boerenjasmijn, kastanje, valeriaan, moerbeï, koekoeksbloem, speenkruid erwt, fluitenkruid, muur, vergeetmenietje, appel, peer, kers, braam dotterbloem meidoorn, sering, karwij, linde, mispel. **Juni:** aardaker, biggenkruid, hartgespan, hondsroos, kastanje, judaspenning, klaver, komkommer, lupine, meloen, pompoen, luzerne, aardbei, distel, vlier, boon, Morgenster, esdoorn, Oost-Indische kers, zenegroen, lathyrus, wilgenroosje, zevenblad, goudsbloem, kruisbes, boterbloem, spurrie. **Juli:** bijvoet, kaasjeskruid, gulden roede, liguster, mosterd, ui, rammenas, cichorei, framboos, kamperfoelie, hop, zonnebloem, sering, phacelia, reseda, salie.

Augustus: bruidssluijer, maïs, klimop, ridderspoor, wingerd, lavendel, klaproos. **September:** nachtschade, bernagie, weegbree. Oktober: herfsttijloos, berenklauw, vlasbekje, streepzaad, havikskruid. **November:** aster.

December: In deze maand is er niets, maar ik zie in deze maand ook meestal weinig bijen.

Deze lijst is niet compleet, u kunt op internet verder zoeken naar bijenplanten. Wat u wellicht is opgevallen, is dat er ook diverse “onkruiden” tussen staan. Zo ziet u maar weer: ook onkruid heeft zijn nut. En daarmee heb ik weer een reden waarom ik niet altijd al mijn onkruid uit mijn tuin kan verwijderen. Dat is echt niet alleen maar een gebrek aan tijd...

Vraag en aanbod: slakkenbestrijding.

In de afgelopen jaren is er een ware slakkenplaag geweest. Elders in deze biologica vindt u diverse tips om de overlast te verminderen. Maar wat is nu de beste aanpak? Hiervoor zoeken we enkele enthousiaste tuinders die mee willen werken aan een praktisch onderzoek. Het onderzoek bestaat er uit dat de groep onderzoekers allemaal in het komende seizoen een verschillende manier van slakkenbestrijding gaan uitvoeren en de resultaten hiervan gaan bijhouden. Hoe meer mensen er mee doen, hoe beter inzicht we krijgen in de diverse methodes. Welke tuinders voelen ervoor om te onderzoeken wat de resultaten zijn van alle tips? Opgeven kan in de winkel of bij Kiemkracht, via kopij_biologica@live.nl. Helaas is Kiemkracht niet bij machte om schade bij onbruikbare tips te vergoeden. Voor alle duidelijkheid: het gaat natuurlijk alleen om biologische bestrijding van slakken. (HK)

16 februari 2008

“Dag van de BTV”

U helpt toch ook mee?

Geef u op via aanmeldformulier!!!

- Ons park wordt weer opgeruimd, wie wil rijden met een aanhang-er?
- Dit jaar mag u alleen snoeiafval langs het pad zetten, tot uiterlijk 16 februari 11.00 uur.
- Voor afvoer overig afval zie het artikel elders in de Biologica.
- We gaan naast een nieuwe takkenril bouwen ook andere tuin-klus-sen doen voor onze BTV.
- Zaterdagochtend worden de taken verdeeld, om alles soepel te laten verlopen, wil de organisatie graag vooraf weten waar u zich voor wilt/kunt inzetten.
- Vul onderstaand strookje in of meld u aan op een van de inschrijfli-jsten.
- Komt u ook zuurkool eten? Met worst of vegetarisch, prijs € 1,50 (vooraf opgeven, gratis voor vrijwilligers van de opruimdag.)
- Doet u ook mee met een zaden-verkoop kraampje ?
- U kunt ook het door u bestelde zaad ophalen! De uien en de aar-dappels kunnen op een later tijdstip opgehaald worden.

Programma 16 februari 2008:

- 09.30 – 10.00 Verzamelen, koffie met biologisch koekje en taken verdelen
- 10.00 – 16.00 Bestelde zaden ophalen in de winkel
Extra stands met bijzondere zaden van eigen tu-inders. Verkoop van vogelhuisjes en van kistjes voor zaadgoed
- 10.00 – 12.30 Complex opruimen, snoeiafval naar verzamelplaat-sen (met aanhangers).
Bestaande takkenrillen, voorzichtig, opknappen, mis-schien gaan we ook wilgen knotten.
2 nieuwe takkenrillen aanleggen, werkzaamheden rond onze tunnelkas.

Nieuwe nestkastjes bouwen/ophangen, oude nestkastjes schoonmaken.

12.30 – 13.30 Lunch; zuurkool met worst/vegetarisch, gratis voor de harde werkers !

12.00 – 14.00 Zuurkool eten, prijs € 1,50. S.V.P. vooraf aanmelden, anders op-is-op.

13.00 – 14.00 Complex verder opruimen

12.30 – 16.00 Leestafel / openstelling bibliotheek met tuinboeken en tuintijdschriften.

Tuincafe met Biologische thee, praten over tuinieren, tuinplannen etc.

Let op: Vanaf 9 februari tot 16 februari 11.00 uur kunt u alleen uw snoeiafval langs het pad zetten. En dan bedoelen we de grotere takken. Klein snoeiafval kan gewoon op de eigen composthoop.

AANMELD-FORMULIER inleveren in de Schuur.

TUIN: NAAM:

TEL.:

Ik meld me hierbij aan als vrijwilliger 16 feb. 09.30-14.00 uur JA / NEE*

☐ Opruimen complex, verplaatsen snoeiafval naar verzamelplaatsen

☐ Bouwen takkenril.

☐ Werkzaamheden in en rond onze tunnelkas.

☐ Nieuwe nestkastjes bouwen/ophangen en/of schoonmaken oude nestkastjes.)

Nadere taakverdeling vindt plaats in de Steenen Camer op 16 febr om 09.30 uur:

Ik kom om 12.00 uur als vrijwilliger zuurkool / broodjes * eten JA / NEE*
(gratis) Met: worst / vegetarisch

Ik kom tussen 12.00-14.00 uur met personen zuurkool eten JA / NEE*
(€ 1,50 p.p.) Met: worst / vegetarisch.

Ik meld me hierbij aan voor een kraampje op de zadenmarkt JA / NEE*
* *doorhalen wat niet van toepassing is.*

PS: Uiterlijk zaterdag 9 februari 11.30 uur inleveren, hartelijk dank.
Meedoen is niet verplicht maar uw hulp wordt wel zeer op prijs gesteld.

Recept: Pesto van zevenblad.

Zevenblad is een ramp als je het in je tuin hebt. Het groeit maar door en overwoekert je hele tuin als je niet uitkijkt. Maar wanneer je het kunt eten is het ineens een heel andere plant geworden. Dan blijkt dat je met genoeg kunt kijken als je weer ergens een pol vindt.

Pluk zevenblad, ontsteel en maak schoon. Doe dit in een beker waar je met de staafmixer in kunt of gebruik een keukenmachine of vijzel.

Als je een pond zevenblad hebt, voeg dan 200 gram kaas toe. Peccorino is lekker, maar ook een andere pittige kaas smaakt goed. Pers 3 tenen knoflook uit en 1 dl olijfolie. Breek 150 gram walnoten in stukjes en maal alles tot een fijne pasta. Proef of er nog zout of peper toegevoegd moet worden.

Doe de pesto in een schoon potje en zorg dat er een dun laagje olijfolie op staat, terwijl de randen van de pot goed schoon zijn. Alles wat niet direct onder de olijfolie staat gaat nl. gemakkelijk schimmelen.

Op de hierboven beschreven manier kunnen vele soorten pesto gemaakt worden. Varieer in soorten kaas en soorten noten en soorten olie. (HK)

Oproep: oprichting van een kookclub

Het tuinlid Siem de Bruijn opperde onlangs het volgende idee: de oprichting van een kookclub. Daarbij valt een heleboel te verzinnen: koken met groenten uit eigen tuin, koken met bijzondere ingrediënten die in onze tuin zouden kunnen groeien, koken met wilde planten uit ons park, inmaken van fruit en groenten, koken met de buren. Laat horen als je interesse en/of ideeën hebt. Ook als je het leuk vindt om een avond te laten zien en proeven wat je weet over een bepaalde techniek of vaardigheid op culinair gebied. Graag opgeven in de winkel of via e-mail: kopij_biologica@live.nl

Kosmos

Zaai- en werkagenda

Februari

Onderstaand overzicht geeft aan wanneer wat gezaaid, geplant, geoogst en bewerkt kan worden voor de maand februari 2008 voor de vier soorten gewassen, de zgn. bloem-, vrucht-, blad- en worteldagen.

Bloemdagen

8-2
9-2 tot 15.00u
16-2 vanaf 14.00u
17-2
18-2 tot 14.00u
26-2 vanaf 13.00u
27-2

Bladdagen

1-2
2-2
9-2 vanaf 16.00u
10-2
11-2
18-2 vanaf 15.00u
19-2
28-2
29-2

Vruchtdagen

3-2
4-2
5-2
12-2
13-2 tot 14.00u
20-2
21-2
22-2
24-2

Worteldagen

6-2
7-2 van 14.00- 16.00u
14-2 vanaf 15.00u
23-2
25-2
26-2 tot 13.00u

Bloemdagen:

bloemgewassen:

alle bloemen

Vruchtdagen:

vruchtgewassen;

graansoorten, maïs,

rijst, bonen, erwten,

kom-kommer, tomaten,

paprika, pompoen, etc.

Bladdagen:

bladgewassen; sla,

spinazie, snijbiet, kool-

soorten, bloemkool,

broccoli, koolrabi,

etc.

Worteldagen:

wortelgewassen; peen,

ui, radijs, rammenas,

schor- seneer, knolsel-

derij, koolraap, aardap-

pel, etc.

Ongunstig voor alle bewerkingen:

7-2 tot 14.00u
13-2 vanaf 14.00u
14-2 tot 15.00u
15-2 de gehele dag

Dalende maanbaan (= 'planttijd'):

Van 1-2 en 2-2;

En ook van:

16-2 - 29-2

Doen met de (klein)kinderen: maak een insectenhotel

Biologisch tuinieren is een samenspel van mens en natuur. Om dit goed te kunnen doen hebben we de hulp nodig van veel insecten. Veel insecten zijn van vitaal belang voor de tuin. Daarom is het handig om deze diertjes te helpen met een prettig onderkomen. Het maken van een insectenhotel is niet moeilijk om te doen, maar leuk om samen een uurtje (of meer) aan te besteden.

U kunt solitair levende bijen blij maken met een blok hout waar u gaatjes in boort. Deze gaatjes moeten dan wel glad afgewerkt zijn. De bijen kruipen er namelijk vooruit in en achteruit weer uit. Om te zorgen dat ze hun vleugels niet beschadigen, moeten we zorgen voor een gladde gang. Gebruik geen hout dat veel hars bevat, zoals dennenhout. De gaatjes raken verstopt door de hars. Let op dat de gang aan de achterkant dicht is. Omdat er veel soorten bijen zijn, allemaal van verschillend formaat, kunt u verschillende boortjes gebruiken.

Een andere manier, minstens zo leuk om te maken en zeker zo effectief is het bundelen van een bos riet. Maar veel insecten zijn ook blij met wat takjes snoeiafval van de framboos, braam, vlier of bamboe. In deze soorten zit merg, dat ze er zelf uithalen.

Bundel de holle takjes en stengels en zorg dat ze beschermd zijn tegen de weersinvloeden. Het kan zo gebundeld worden of in een oud conservenblik. Natuurlijk kunt u ook een mooi houten huisje maken, het is maar net wat u mooi vindt, de bij is niet zo heel kieskeurig waar het gaat om het uiterlijk. De eisen liggen op het vlak van een goed afgewerkt geheel, waar de bij veilig in en uit kan, waar het droog is.

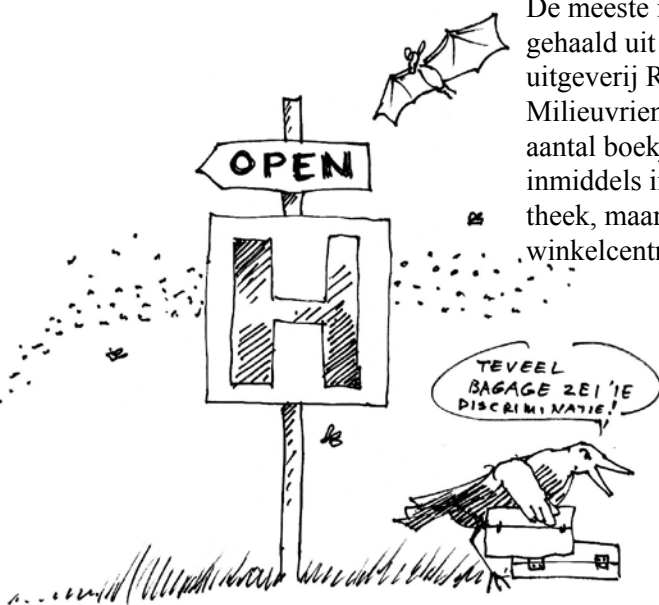
Hang het hotel op een plek waar het weer weinig invloed heeft, een dakje erop is handig.

Om te zorgen dat insecten niet de overhand krijgen in onze tuinen en in het park kunnen we ook enkele vleermuiskasten ophangen. Deze nachtdieren vliegen in de schemering over onze tuinen om insecten te vangen. Wanneer ze bij ons kunnen overwinteren, hoeven ze niet ergens ver weg een schuilplaats te zoeken. En hebben we volgend jaar ook weer een actieve kolonie

vleermuizen. Het afgelopen jaar heb ik ze regelmatig in de schemering zien vliegen.

Een vleermuizenkast lijkt enigszins op een vogelhuisje, maar dan met een open onderkant. Hier vliegen ze naar binnen en vervolgens hangen ze op de kop in de kast. Het luister nogal nauw hoe groot het aanvlieggat is. Het hout moet onbehandeld zijn en enigszins ruw, zodat ze houvast hebben. Een bouwtekening is te vinden op internet.

De meeste informatie heb ik gehaald uit een reeks boekjes van uitgeverij Roodbont uit de serie Milieuvriendelijk tuinieren. Een aantal boekjes uit deze serie staan inmiddels in onze eigen bibliotheek, maar in de bibliotheken van winkelcentrum Kronenburg en in de Koningsstraat zijn ze ook te vinden. De bouwtekeningen zijn te vinden op internet op sites als IVN, er staan verschillende modellen. (HK)

Landberichten

Zomaar een leuke mededeling: Het landelijke blad *De Moestuין* is tegenwoordig een gratis blad. Portokosten moeten wel betaald worden. Meer informatie? Zie www.moestuin.nl.

Wist u dat in de Schuur biologische eieren te koop zijn. Geraapt door de jongens van de JP Heije stichting. 10 cent per stuk. Zullen we het voortaan maar hebben over de jp Elerstichting?

Aanpakken van het slakkenprobleem

Na de slakkenoverlast van afgelopen jaar gaat Kiemkracht dit jaar op zoek gegaan naar oplossingen. We zouden graag met enthousiaste tuinders testen welke middelen effectief werken. Lees de rubriek 'Vraag en aanbod' voor de details.

Volgens onderzoekers van Wageningen Universiteit kan de biologische tuinder een aantal voorzorgsmaatregelen nemen, zoals:

- Het 'opruimen' van slakkenschuilplaatsen (vochtige plekken in de tuin, let ook op de composthoop!)
- Beperkt gebruik van groenbemesters als grassen, granen en bladrammenas
- Zorg voor een teeltvrije zone tussen groenstroken en gevoelige gewassen
- Goede onkruidbestrijding.
- Schoffelen kan ook een preventieve maatregel zijn. (minder kluiten betekent minder schuilplaatsen voor de slakken.
- Zorg voor broedplaatsen voor natuurlijke vijanden (merels, lijsters, spreuwen, eksters)
- Andere helpers zijn insecten zoals loopkevers, glimwormen, libellenlarven, vliegenlarven en enkele spinnen, o.a. de hooiwagen.
- Zorg dat slakken geen voedselbron (ingewerkte gewasresten; groenbemesters) hebben gedurende de wintermaanden.

Biologische bestrijdingmiddelen

In de biologische teelt is de werkzame stof ijzerfosfaat toegelaten als slakkenbestrijder. Dit middel is makkelijk te verstrooien en redelijk effectief tegen slakken. Er zijn meerdere toepassingen nodig. De laatste jaren wordt in steeds meer gewassen het biologische product 'Nemaslug' gebruikt. Het gaat hierbij om een nematodenpreparaat, dat over het gewas kan worden toegepast. Het middel bevat het slakkenparasitaire aaltje *Phasmarhabditis hermaphrodita*. Larven van dit aaltje dringen de slak binnen via de opening in de mantel.

De larven dragen bacteriën bij zich die de slak doden. Vrij snel na de infectie stoppen de slakken met eten en sterven na ca. 10 dagen. Zieke slakken kruipen weg in de bodem.

Koperen slakkenringen

Koper kan kwetsbare planten tegen slakken beschermen. Als slakken in contact komen met koper voelen een ze kleine elektrische stroom. Dit is voor hen kennelijk zo vervelend dat ze zich hierdoor terugtrekken. Het gebruik van koperen slakkenringen of koperen plakband is een milieuvriendelijke manier om slakken weg te houden bij planten. Bovendien komt er door de ringen een kleine hoeveelheid waardevol koper in de grond, dat als sporenelement zorgt voor gezonde en evenwichtige groei van planten. De slakkenringen zijn duurzaam en gaan een leven lang mee. Het koperen plakband kan om terraspotten worden geplakt om de planten te beschermen, maar het kan bijvoorbeeld ook gebruikt worden om vaste zaai- of bloembedden, struiken of bomen te beschermen tegen slakken. Soms is een tweede laag nodig voor effectieve bescherming. Bron: www.kopersporen.nl

Rabarber

Milieuvriendelijke tuinders zien in de rabarber een veelzijdig bestrijdingsmiddel. De forse bladeren kunnen als slakkenval worden gebruikt door ze simpelweg plat op de tuingrond te leggen. De slakken die van een vochtige en donker klimaat houden, zullen er overdag onder kruipen. Daar heb je ze zo voor het oprapen.

Diverse middelen

Slakken hebben een hekel aan munt, venkel, bieslook, knoflook, geraniums en vingerhoedskruid. Zelf heb ik het afgelopen jaar al heel vroeg biervallen gezet. Er was nog nergens een slak te zien, maar mijn bakjes met bier zaten heel vol. Ze hadden kennelijk wel zin om voor wat bier de grond uit te komen. Ook heb ik in het afgelopen seizoen alle eitjes die ik heb gevonden, zorgvuldig opgepakt en meegenomen naar huis. En daar aan de kippen gevoerd, die erg blij waren met zo'n lekker hapje.

Afgelopen jaar heb ik een keer een egel op bezoek gehad, die zijn ook gek op slakken. Ze vragen evenals vogels voldoende beschutting, b.v. onder een hoop takken of bladeren. (HK)

Verbouwen van vroege aardappelen (I)

Tuinlid Asef Farman heeft de belangrijkste tips voor het verbouwen van aardappelen op een rijtje gezet. In deze Biologica deel één van het overzicht.

Vroege aardappelen verlangen een warme, humusrijke en goed bemeste grond

In een kleine tuin kan men zich het best bepalen tot vroege aardappelen. Deze zouden echter in een zware, natte grond nog niet tot hun recht komen. Er moet van te voren flink wat stalmest en humus in verwerkt zijn, om hem voedzaam en los te maken en te houden. Daarvoor zijn ook herhaalde latere mestgiftten vereist.

Wie zijn aardappelen vroeg wil oogsten, moet ze laten voorkiemen.

Daartoe legt men de aardappel in platte kistjes. In elk kistje komt een 2-3 cm hoge turflaag en daarop, dicht tegen elkaar, de aardappels. Deze worden zo geplaatst, dat de plek waar zich de meeste ogen bevinden, naar boven is gericht. De kiemen moeten kort en krachtig zijn, daarom worden de kistjes in een lichte, luchtige ruimte geplaatst. Waar een temperatuur van 12-15 graden Celsius heerst. Vooral niet in het donker, want dan worden de kiemen lang en schraal. Men moet hier eind februari mee beginnen, want voor het kiemen zijn ongeveer 6 weken nodig.

De voorgekiemde aardappelen mogen namelijk niet voor midden-april gelegd worden.

Aardappelen zijn erg gevoelig voor vorst. En zeker de reeds gevormde kiemen. Zij hebben voor de wortelvervorming en de verdere uitgroei bovendien veel warmte nodig en die mogen wij in ons klimaat midden april niet verwachten. Veiliger is het dus nog de kiemende aardappelen nog een weekje langer in hun kistje te laten.

Voor het poten kiest men middelgrote, goedgevormde en gezonde aardappelen.

Hen eerste groei en de wortelvorming gaan op kosten van de in de knol aanwezige voedingsstoffen. Kleine knollen hebben een te geringe reserve om tot flinke wasdom te komen, op twee 6 m lange en 1.20 brede bedden heeft men 80 pootaardappelen nodig. Te grote knollen nemen voor het kiemen weer te veel plaats in, zodat middelgrote het bruikbaarst zijn. Welke soort men gebruiken wil, hangt af van de grond, die men ter beschikking heeft en van de eigen smaak.

De afstand tussen de rijen moet bij vroege aardappelen 60 cm zijn, omdat er anders te weinig ruimte is voor het aanaarden.

Wie zijn poters dichters bij elkaar legt, mag niet op een overvloedige oogst rekenen. Daarom op een normaal bed maar twee rijen, zodat er ook aan de zijkanten 30 cm overblijft. Anders krijgt men wel veel loof, maar kleine knollen. Dat gebeurt ook, als men zijn aardappelen in de schaduw poot. Dus nooit in een boomgaard, zij moeten volop zon hebben.

In de rij komen de poters 30 cm van elkaar ongeveer 10 cm diep te liggen. Op 3 strekkende meters heeft men dus 10 poters nodig. Op een dubbel bed van die lengte dus 40. Vooral niet dieper dan 10 cm poten, want dan komen zij in een te koude bodemlaag en duurt het te lang voor zij het licht bereiken.

Volgende keer het vervolg van dit verhaal. Over aanaarden, water geven, oogsten en phytophthora.

De Biologica per e-mail ontvangen?

De kosten voor het drukken en verspreiden van de Biologica lopen fors op. Geef uw e-mailadres door indien u de *Biologica* per e-mail wilt ontvangen. Stuur een e-mail naar kopij_biologica@live.nl. De nieuwste Biologica zal ook altijd te lezen zijn op onze website: www.btv-elderveld.nl. Via het teeltplan-invulformulier hebben al 35 leden hun Email-adres opgegeven. Hiervoor onze dank.

16 februari: zaden ruilen en kopen/verkop

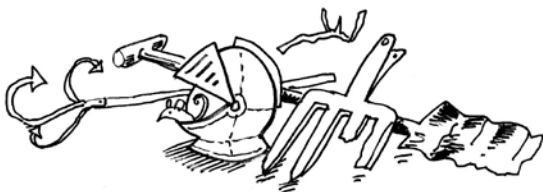
Zaterdag 16 februari kunnen BTV-leden hun bestelde zaden bij de winkel ophalen. In de Schuur kunt u ook zelf gewonnen zaden ruilen of voor weinig geld kopen/verkop. Als u niet zelf een stand of tafel wilt inrichten (BTV-leden gratis) dan kunt u ook uw bijzondere zaden voor verkoop afgeven bij mijn stand. Zorg wel zelf voor foto's van de bloemen/vruchten en voor beschrijfbaar zakjes/envelopjes. Doe vooral mee! Aanmelden bij Fred van der Stap.

Oproep inleveren oud tuingereedschap btv kunstwerk.

De BTV Elderveld wil gehoor geven aan een oproep van het Gilde Sonsbeek 2008. De kunstenaars Steiner en Lenzlinger gaan een kunstwerk maken van oude tuingereedschappen en oude materialen die op volkstuinen zijn gebruikt. Wij willen hier aan mee doen en we willen u hierbij om uw medewerking vragen om bijzondere (afval-) materialen hiervoor in te leveren.

Dit kan variëren van:

- gieters, emmers
- harken, rieten, seizen;
- tuinslangen, scharen, touwen
- handschoenen, laarzen
- oude werkkleding etc.

Het is belangrijk dat het materiaal gebruikt is, kapot materiaal mag ook ingeleverd worden. Het gaat om handgereedschap, dus niet gemotoriseerd of elektrisch gereedschap. Het verzamelde gereedschap zal verwerkt worden in een kunstwerk, daarom kan het niet worden geretourneerd.

We hebben al enkele materialen aangeboden gekregen, een oude gebroken riek een restant van een hark en een echt versleten kruiwagen.

Wie volgt? U kunt uw bijzondere bijdragen inleveren bij de winkel bij de winkel of neem ze mee naar de Schuur op zaterdag 16 februari.

Bij voorbaat dank, namens Sonsbeek 2008 en de BTV.

(Fred vd Stap)

Informatie: wie - wat –waar ?

Winkel - Elke zaterdagmorgen 10.00 tot 12.00 uur.

Voor zaden, bemestingsartikelen, potgrond, antie worteldoek en doorzichtige folie voor tunnels en nog veel meer.

Frezen - Voor nadere informatie kunt u terecht in de winkel.

In- verkoopteam - Ton Rutten, Ben Reuvers, Jan Blanken en Ed van Dam.

Bibliotheek – Hans Hegh en

De vereniging beschikt over een bescheiden collectie boeken en tijdschriften over (biologisch) tuinieren.

Tuin Advies Commissie (TAC) - Geeft tuinadvies. Is er om de uitgifte van tuinen te regelen. Draagt zorg voor vrije tuinen. Verantwoordelijk voor de hakselaar en de bosmaaier. Elke zaterdagochtend, zitten de leden van de TAC bij elkaar en zij hopen dat er tuinders gezellig bij hen aanschuiven. De TAC bestaat uit: Ferrie Betz, Willem Schimmel, Ton Thijssen en Bert Jansen, Frans Bouwmans.

Pompen – In de maand november worden de pompen weer opgehaald en nagekeken door ons pompenteam (Rinus Maagdelijn, Cor Jonker, Jaap Grimbergen en Fred Paulus) zodat ze in maart weer geplaatst kunnen worden.

Aanhangwagen U kunt de aanhangwagen huren van de vereniging voor een klein prijsje, € 5,00 per halve dag.

Reserveer tijdig in de winkel of bij:

Ton Rutten: 026-3812092

Bep Baltus: 026-3816386 E-mail: abaltus13@chello.nl

Verenigingsgebouw De Steenen Camer
Hannesstraatje 2a, 6843 NV Arnhem
Telefoon: (026) 3814187
Iedere zaterdagochtend 10:00 - 12:00 uur

btv elderveld

de biologica

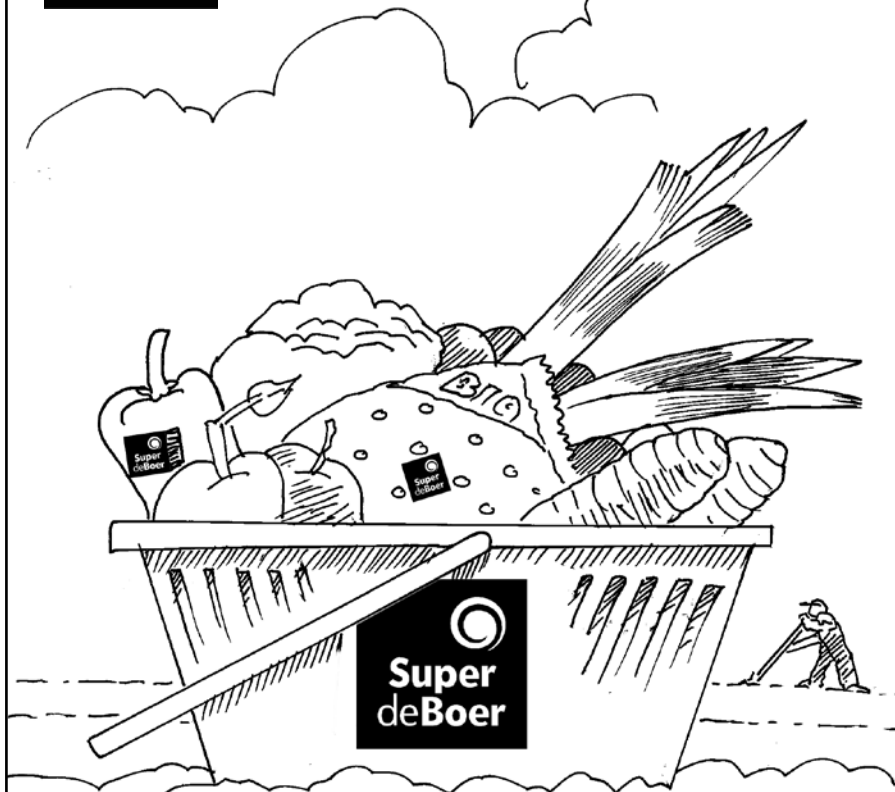
JANSEN SUPERMARKT B.V.

ELDERVELDPLEIN 12

6843 JA ARNHEM

Tel. 026-3898160

jansensupermarkt@chello.nl

**“Super de Boer, uw
supermarkt met een
ruime keuze biologische
(vers)produkten”**